

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

7 V. stella quæ Magis apparuit fuerit vna de cœlestibus stellis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

Luc. 2. quod postquam perfecerunt omnia secundum legem Domini (offerentes scilicet puerum et suum in templum) reuersi sunt in Galileam in ciuitatem suam Nazareth. Tercio autem manifestata est iustus in templo quadragesimo die à natiuitate Christi, vt habetur Luc. 2. Et huius ordinis ratio est: quia per pastores significantur Apostoli, & alij credentes ex Iudeis, quibus primo manifestata est fides Christi: inter quos non fuerunt multi potentes, nec multi nobiles: vt dicitur 1. ad Corinth. 11. Secundo autem fides Christi peruenit ad plenitudinem Gentium, quæ est prefigurata per Magos. Tercio autem peruenit ad plenitudinem Iudeorum, quæ est prefigurata per iustos: vnde & in templo Iudeorum est eis Christus manifestatus.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut Apostolus dicit Roman. 9. Israel, sectando legem iustitiæ, in legem iustitiæ non peruenit: sed Gentiles, qui non quærebant iustitiæ, Iudeos communiter in iustitiæ fidei præuenerunt. Et in huius figuram Simeon, qui expectabat consolationem Israel, ultimo Christum natum cognouit, & præcesserunt eum Magi, & pastores, qui Christi natiuitatem non ita sollicitè expectabant.

Ad secundum dicendum, quod licet plenitudo Gentium prius intrauerit ad fidem, quam plenitudo Iudeorum: tamen primitiæ Iudeorum præuenerunt in fide primitiæ Gentium, & ideo pastoribus prius manifestata est Christi natiuitas, quam Magis.

Chrys. ho. 10.
in Mat. ante
med. tom. 2.
Aug. in ser. 7
ante med. &
in alio ser. de
Epiph. post
ser. ad fra. in
eremo, to. 10.

Ad tertium dicendum, quod de apparitione stelle, quæ apparuit Magis, est duplex opinio. Chrysostomus enim supra Mat. & Aug. in serm. Epiph. dicunt, quod stella Magis apparuit per beatum autem ante Christi natiuitatem: & tunc præmeditantes, & se ad iter præparantes, à remotissimis partibus Orientis perueniunt ad Christum tertia decima die à sua natiuitate. Vnde & Herodes statim post recessum Magorum, videns se ab eis illum mandauit occidi pueros à bimatu: & infra, dubitans ne tunc Christus natus esset, quando stella apparuit, secundum quod à Magis audierat. Alij vero dicunt stellam apparuisse primo, cum Christus natus esset, & statim Magi visam stellam iter arripientes, longissimum iter in tredecim diebus peregerunt, partim quidem adiuti diuina virtute, partim autem dromedariorum velocitate. Et hoc dico, si venerunt ex extremis partibus Orientis. Quidam tamen dicunt eos venisse de regione propinqua, vnde fuerat Balaam, cuius doctrina sectatores fuerunt. Dicuntur autem ab Oriente venisse: quia terra illa est ad Orientalem partem terre Iudeorum. Et secundum hoc Herodes non statim recedentibus Magis, sed post biennium pueros interfecit. Vel quia dicitur interim accusatus Romanus iussu, vel aliquorum periculorum terroribus agitat, à cura interficiendi puerum interim destitisse. Vel quia potuit credere Magos nulla is stella visione deceptos, postquam non inueniunt, quem natum putauerant: erubuisse ad se redire: vt Aug. dicit in lib. de Consensu Euangelistarum. Ideo autem non solum binos pueros interfecit, sed etiam infra: quia (vt Augustinus dicit in quodam sermone Innocentium) timebat ne puer, cui sidera famulantur, speciem suam paulo supra se attem, vel infra transformaret.

1. 2. 6. 11. inter
med. & si to.
4. gl. ord. sup.
illa verba
Mat. 2. à bi-
matis.

ARTICVLVS VII.

Utrum stella, quæ Magis apparuit, fuerit vna de celestibus stellis.

20.
Op. 60. c. 7.
Et Mat. 2.
tom. 4.

Ad septimum sic proceditur. Videtur, quod stella, quæ magis apparuit, fuerit vna de celestibus stellis. Dicit enim Aug. in quodam sermone Epiphaniae. Dum pendet ad vbera, & vilium paritur Deus inuolumenta pannorum, repen-

te nouum de celo sydus effulsit. Fuit igitur stella celestis, quæ Magis apparuit.

2. Præterea, Augustinus dicit in sermone quodam Epiphaniae: Pastoribus Angelis, Magis stella Christum demonstrat vt trisque loquitur lingua celorum: quia lingua cessauit Prophetarum. Sed Angelis pastoribus apparentes, fuerunt fere de celestibus Angelis. Ergo & stella Magis apparens, fuit vere de celestibus stellis.

3. Præterea, Stella quæ non sunt in celo, sed in aere, dicuntur stelle comete, quæ non apparent in natiuitatibus Regum, sed magis sunt indicia mortis eorum. Sed illa stella designabat Regis natiuitatem: vnde Magi dicunt Mat. 2. Vbi est, qui natus est Rex Iudeorum? vidimus enim stellam eius in Oriente. Ergo videtur, quod fuerit de celestibus stellis.

B. Sed contra est, quod Aug. dicit in li. 2. contra Faustum. Nō lib. 2. ca. 5. à ex illis erat hæc stella, quæ ab initio creatura itinerum suorum ordinem sub creatoris lege custodiunt, sed nouo Virginis partu nouum sydus apparuit.

Respondendo dicendum, quod sicut Chrysostomus dicit super Mat. Hom. 6. post quod illa stella, quæ Magis apparuit, non fuerit vna celestium stellarum, multipliciter manifestum est. Primo quidem, quia nulla alia stellarum hæc via incidit: hæc enim stella fixebatur à Septentrione in Meridie, ita enim Iudea iacet ad Persidē, vnde Magi venerunt. Secundo apparet hoc ex tempore: non enim solum apparebat in nocte, sed etiam in media die, quod non est virtutis stelle, sed nec etiam Lune. Tercio, quia quandoque apparebat, & quandoque occultabatur. Cum enim intrauerit Hierosolimam, occultauit se ipsam: deinde vbi Herodem reliquerunt, seipsam monstrauit. Quarto, quia non habebat continuum motum, sed cum oportebat ire Magos, ibat, cum oportebat stare, stabat, sicut & de columna nubis erat in deserto. Quinto, quia non sursum manens, partem Virginis demonstrabat, sed deorsum descendens, hæc faciebat. Dicitur enim Mat. 2. quod stella, quam viderant Magi in Oriente, antecedeat eos, vsque dum veniens staret supra vbi erat puer. Ex quo patet, quod verbum Magorum dicentium, Vidimus stellam eius in Oriente, non est sic intelligendum, quasi ipsi in Oriente positus stella apparuerit existens in terra Iudea, sed quia viderunt eam in Oriente existentem, & præcessit eos vsque in Iudeam, quamuis hoc à quibusdam sub dubio relinquatur. Non autem potuisset distinde domum demonstrare, nisi esset terra vicina. Et sicut ipse dicit, hoc non videtur proprium esse stelle, sed virtutis rationalis cuiusdam. Vnde videtur hæc stella virtutis inuisibilis fuisse in talem apparentiam transformata. Vnde quidam dicunt, quod sicut Spiritus Sanctus descendit super baptizatum Dominum in specie columbe: ita apparuit Magis in specie stelle. Alij vero dicunt, quod Angelus qui apparuit pastribus in humana specie, apparuit Magis in specie stelle. Probabilis tamen videtur, quod fuerit stella de nouo creata non in celo, sed in aere vicino terræ, quæ secundum diuinam voluntatem mouebatur. Vnde Leo Papa dicit in sermone Epiphaniae. Tribus Magis in regione Orientis, stella noua claritatis apparuit, quæ illustrior cæteris, pulchriorque sideribus, in se intuentium oculos, animo quæ conuerteret, & confestim aduerteretur, non esse otiosum, quod tam insolitum videbatur.

Ad primum ergo dicendum, quod cælum in sacra Scriptura, quandoque dicitur aer: secundum illud, Volucres cæli, & pisces maris.

Ad secundum dicendum, quod ipsi Angeli celestes ex suo officio habent, vt ad nos descendant in ministerium missi: sed stelle celestes suum situm non mutant. Vnde non est similis ratio.

Ad tertium dicendum, quod sicut stella illa non est secunda motum stellarum celestium, ita nec etiam, stellarum cometarum: quæ nec de die apparent, nec cursum suum ordinatum mutant. Et tamen non omnino aberat significatio cometarum, quia celeste Regnum Christi, commi-

In ser. 1 non
longe à prin-

communit. & consumit vniuersa Regna terra, & ipsum sta-
bit in aeternum: vt dicitur Daniel. 2.

ARTICVLVS VIII.

Verum Magi conuenienter ad Christum adorandum
venerint.

Doctum sic proceditur. Videtur, quod
Magi non conuenienter ad Christum vene-
randum venerint. Vnicuique enim Regi re-
uerentia debetur a suis subiectis: Magi autem
non erant de Regno Iudeorum. Ergo cum ex
visione stelle cognouerunt natum esse Regem Iudeorum, vide-
tur, quod inconuenienter venerint ad eum adorandum.

2. Præterea. Stultum est viuente Rege aliquo, extraneum
Regem annuntiare. Sed in Regno Iudæa regnabat Herodes. Er-
go stulte fecerunt Magi, aliter Regis natiuitatem annun-
tiantes.

3. Præterea, certius est celeste indicium, quam indicium
humanum. Sed Magi ducati celestis indicij ab Oriente vene-
rant in Iudæam. Stulte ergo egerunt, præter ducatum stellæ
humanum indicium requirendo, dicentes, Vbi est qui natus est
Rex Iudeorum?

4. Præterea, Munerum oblatio, & adorationis reueren-
tia, non debetur nisi Regibus iam regnantibus. Sed Magi non
invenierunt Christum regia dignitate fulgentem. Ergo
inconuenienter ei munera, & reuerentiam regiam exhibue-
runt.

Sed contra est, quod dicitur Isa. 60. Ambulabunt Gentes
in lumine tuo, & Reges in splendore ortus tui. Sed qui Diuino
lumine ducuntur, non errant. Ergo Magi, absq[ue] errore, Chri-
sto reuerentiam exhibuerunt.

Respondeo dicendum, quod sicut dictum est, Magi sunt pri-
mitiæ Gentium in Christum credentium: in quibus apparuit,
sicut in quodam præfatio fides, & deuotio Gentium venien-
tium a remotis ad Christum. Et ideo sicut deuotio, & fides Ge-
ntium est absq[ue] errore per inspirationem Spiritus sancti: ita et-
iam credendum est Magos a Spiritu sancto inspiratos: sapien-
ter Christo reuerentiam exhibuisse.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut Augustinus dicit in ser-
mone Epiphaniæ, cū multi Reges Iudeorum nati fuissent, atq[ue]
defuncti nullum eorum Magi adorandum quaesierunt. Non
itaque Regi Iudeorum quales illi esse solebant, hunc tam
magnum honorem longinquæ alienigenæ, & ab eodem regno
proptus extranei a se debere arbitrabantur: sed talem natum
esse didicerunt, in quo adorando, se salutem, quæ secundum
Deum est, consecuturos minime dubitauerunt.

Ad secundum dicendum, quod per illam annunciationem
Magorum præsignabatur const[antia] Gentium, Christum vs-
que ad mortem confitentium. Vnde Chrysostomus dicit super Matth.
quod dum considerabant Regem futurum non timebant Re-
gem presentem: adhuc non viderant Christum, & iam parati
erant pro eo mori.

Ad tertium dicendum, quod sicut Augustinus dicit in ser-
mone Epiphaniæ: Stellæ quæ Magos perduxit ad locum, vbi e-
rat cum matre Virgine Deus Infans, poterat eos ad ipsam per-
ducere: ciuitatem Bethlechem, in qua natus est Christus: sed ta-
men subtraxit se, donec de ciuitate, in qua Christus natus e-
rat, etiam Iudei testimonium perhiberent: vt sic gemin[is] te-
stimonio confirmati (sicut Leo Papa dicit) attentioni fide ex-
peterent, quem & stellæ claritas, & prophetiæ manifestabat
authoritas. Et ita ipsi annuntiant Iudeis Christi natiuitatē,
& interrogant locum, credūt & quaerunt, tanquā significan-
tes eos, qui ambulant per fidem, & desiderant pacem: vt Au-
gustinus dicit in sermone Epiphaniæ. Iudei autem indicantes
eis locum natiuitatis Christi, similes facti sunt fabris arce
Noë, qui alii, vbi euaderent, præstiterunt, & ipsi diluui-
perierunt. Audierunt, & abierunt inquisitores, dixerunt,
Fr. Suarez, Tom. 2.

& remanserunt doctores similes lapidibus miliaris, qui viam
ostendunt, nec ambulant. Diuino etiam nuntio factum est, vt
aspectu stelle subtraheretur; Magi humano sensu in Ierusalem i-
rent quærentes in ciuitate regia Regem natum, vt in Ierusa-
lem primo Christi natiuitas publice annuntiaretur (secun-
dum illud Isa. 2. De Sion exiit lex, & verbum Domini de
Ierusalem) & vt etiam studio Magorum de longe veni-
entium, damnaretur Iudeorum pigris prope existen-
tium.

Ad 4. dicendum, quod sicut Chrysostomus dicit super Matth. si
Magi tertium regem quærentes, venissent, fuissent confusi:
quia tanti itineris labore sine causa suscepissent, vnde nec ado-
rassent, nec munera obtulissent. Nunc autem quia celestem
Regem quærebant, etsi nihil regalis excellentie in eo viderent,
tamen solius stelle testimonio contenti eum adorauerunt: vi-
dent enim hominem, & agnoscunt Deum. Et offerunt mune-
ra dignitati Christi congruentia: aurum quidem, quasi Regi
magno: thuris, quod in Dei sacrificio ponitur, immolatur vt
Deo: myrrha, quæ mortuorum corpora condiuntur, præbetur,
tanquam pro salute omnium morituro. In quo etiam, vt Gre-
gorius dicit, instruimur, vt nato Regi aurum (per quod signifi-
catur sapientia) offeramus, in conspectu eius, sapientia lu-
mine splendentes. Thuris autem, per quod exprimitur orationis
deuotio, offerimus Deo, si per orationum studia Deo redolere
valeamus, Myrrham autem, quæ significat mortificationem
carnis, offerimus, si carnis vitia per abstinentiam mortifi-
cemus.

DISPUTATIO XIV.

In sex sectiones distributa.

De signis, & prodigijs, quibus Christi natiuitas ma-
nifestata est, præsertim Magis.

Iuues Thomas in tota hac quæst. non
disputat solum de illa manifestatione
Christi nati, quæ eadem die, seu nocte
natiuitatis eius facta est: sed simplici-
ter de omnibus manifestationibus,
quæ illis diebus Natiuitati proximis in Scriptura
factæ esse leguntur, & eas ad quatuor reuocat. Prima
facta dicitur Mariæ, & Iosepho, quam attigit art. 2.
ad 2. de qua nihil aliud dicit, quam eam esse factam
ante natiuitatē Christi, quia ad eos pertinebat reue-
rentiam exhibere proli conceptæ in vtero, & etiam
obsequi nascituræ, & hoc quidem indubitatum est,
quantum ad reuelationem fidei, quam Virgo, & Iose-
phus habuerunt de Diuinitate & dignitate Christi
nascituri, & de modo etiam (vt existimo) nascendi
salua matris integritate, & virginitate, quanquam
hoc posterius non sit tam certum, sicut prius, quod
in Euangelio expressius habetur, de qua re plura di-
cam inferius tractando de perfectione fidei B. Vir-
ginis. An vero circumstantiæ huius natiuitatis, sci-
licet locus, tempus, & reliquæ reuelatæ fuerint Bea-
tæ Mariæ, & Iosepho ante Christi ortum, incertum
est: pie tamen ita credi potest. Ratio enim D. Th. hoc
etiam probabiliter persuadet, oportuisse scilicet hæc
etiam illis prius manifestari, vt conuenientius, &
opportunitus nascituræ proli deservirent. Et de hac
manifestatione nihil aliud dicendum occurrit. Se-
cunda ergo manifestatio facta est pastoribus, tertia
Magis, quarta Simeoni, & Annæ, de quibus promi-
scue D. Tho. agit in omnibus his articulis. Quia vero
de prima, & tertia pauca dicenda occurrunt præter
ea, quæ in Euangelio continentur, quæ ad illas per-
tinet, quæq[ue] omnibus his manifestationibus, & alijs
signis, vel prodigijs in hac natiuitate factis commu-
nia sunt, in sequenti sectione expediemus: in reliquis
vero, quæ ad Magorum aduentum, & adorationē perti-
nent, & longiore indigēt expositione, persequemur.

N SE-

103.
Matth. 2.
prim.

an 6. huius
q. 2.

In ser. 2. qui
est 30 in ord.
antemediū
illius, to. 10.

Hom. 2. in
Matth. in
pe. imper.
super illud,
vidimus stel-
lam, to. 2. in
ser. 6. & est
34. in or. de
mo. to. 10.

In ser. 4. de
Epiphani-
inter prin.
& med.

In ser. 6. qui
est 34. in or.
de temp.
paulo a prin.
tom. 10.